

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מודיעין מסכל בחברה דמוקרטית - 56018

תאריך עדכון אחרון 05-08-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אבנר ברנע

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: avnerpro@netvision.net.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בשאלות כיצד התפתח המודיעין המסכל (הממ"ס) בישראל ובעולם, מה מאפיין את פעילותו, תרומתו לביטחון הלאומי, הדילמות הכרוכות בפעילותו בחברה דמוקרטית; הפיקוח האזרחי על הפעלת מודיעין מסכל ויחסי הגומלין עם ארגונים ממשלתיים אחרים.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס

להכיר כיצד מודיעין מסכל משתלב בפעילות הביטחונית במדינות דמוקרטיות.
להכיר את המצב בישראל ובארצות מערב אחרות.
להכיר את הסוגיות מרכזיות שבהן עוסק המודיעין המסכל.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להכיר את עולם המודיעין המסכל, אחד התחומים המשפיעים על הביטחון הלאומי שלא מוכר מספיק ולא זוכה לתשומת לב ציבורית מספיקה.

דרישות נוכחות (%) :

80% מהשיעורים

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, ניתוחי אירוע והרצאות אורח

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- א. הכרת פעילות המודיעין תוך מתן דגש מיוחד למאפייני הפעילות הייחודית של המודיעין המסכל והאתגרים ביישום במדינה דמוקרטית בישראל ובעולם.
- ב. תחומי האחריות של המודיעין המסכל.
- ג. מקומו של המודיעין המסכל בפעילות המודיעין של מדינה.
- ד. ההבחנה (גבולות גזרה) בין פעילות המודיעין המסכל לפעילות של גופים ממלכתיים אחרים כגון משטרה וגופי אכיפה אחרים ויחסי הגומלין.
- ה. היבטים משפטיים של פעילות המודיעין המסכל.
- ו. הפיקוח הפנימי והחיצוני על פעילות המודיעין המסכל.
- ז. מקרי בוחן שארעו בישראל ובמקומות אחרים שעיצבו את דמותו ודרכי פעולתו של המודיעין המסכל.
- ח. הסביבה הפוליטית שבה פועל המודיעין המסכל, מערכת איזונים ובלמים.

חומר חובה לקריאה:

1. א. ברדה, מ. (2006). תהליכי קבלת החלטות בישראלי בנושאי ביטחון לאומי, הכנסת, מרכז המידע והמחקר, דצמבר, עמ' 4-11, ראה: <http://pdf.m01914/pdf/data/mmm/il.gov.knesset.www://http>
ב. הרכבי, י. (1987). "סבבים בין מודיעין לקברניט", עופר, צ., וקובר, א. מודיעין וביטחון לאומי, הוצאת מערכות משרד הביטחון, עמ' 439-454.
ג. מורה, ד. (2014). שומרי הסף, הוצאת ידיעות אחרונות, עמ' 105-110.
ד. מרידור, ד. "מקומו של המודיעין במערכת היחסים בין הדרג המדיני והדרג הצבאי", מתוך פ. יחזקאלי (עורך), יחסי הגומלין בין הדרג האזרחי-מדיני ובין הדרג הצבאי, הוצאת משרד הביטחון, 2005, עמ' 123-131.
ה. Domestic a Need States United the Does", Relations Foreign on Council Intelligence Agency?" November 17, 2006 <http://www.cfr.org/publication/11990>
ו. Regarding States United the of Capabilities Intelligence the on Commission. Weapons of Mass Destruction. March 2005. Chapter 10, "Intelligence at Home: the FBI, Justice, and Homeland Security," Chapter 10, pp. 451-456 (<http://govinfo.library.unit.edu/wmd/report/index.html>)
2. מבוא למודיעין - הקדמה ללימודי המודיעין; מהות המודיעין, סקירת התפתחות המודיעין עד ימינו כולל הדיסציפלינה של 'מעגל המודיעין'.
חובה
א. בן ישראל, י. (1999), הפילוסופיה של המודיעין, הוצאת משרד הביטחון, עמ' 12-19.
ב. גלבוש, ע. ולפיד, א. (2009), מלאכת מחשבת, 60 שנות מודיעין ישראלי, ידיעות ספרים, עמ' 22-23, 102-120.
ג. הרכבי, י. (2007). מלחמה ואסטרטגיה, הוצאת מערכות משרד הביטחון, עמ' 545-550.
ד. עמידור, י. (2006). מודיעין - הלכה למעשה. משרד הביטחון - ההוצאה לאור, עמ' 11-19, 124-135.
ה. Goodman, M. (2006). "Approach The :Intelligence About Teaching and Studying in the United Kingdom", Journal of the American Intelligence professionals, VOL. 50 -No. 2, pp. 57-66. <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies/studies/vol50no2/83965Webk.pdf>
ו. Prunckun, H. (2014). "and Intelligence of Structure Theoretical the Extending CounterIntelligence", Salus Journal, 2 (2), 31-49. http://www.salusjournal.com/wp-content/uploads/sites/29/2013/03/Prunckun_Salus_Journal_Issue_2_Number_2_2014_p_p_31-49.pdf
3. אבני דרך בהתפתחות המודיעין והדיסציפלינות האיסופיות והמחקריות השונות. כשלונות מודיעיניים בולטים ולקחיהם.
חובה
א. אבן, ש. וגרנית, ע. (2009). קהילת המודיעין הישראלית - לאן? ניתוח, מגמות והמלצות. המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS), מזכר 97. עמ' 25-50.
[http://www.inss.org.il/upload/\(FILE\)1237362207.pdf](http://www.inss.org.il/upload/(FILE)1237362207.pdf)
ב. עמידור, י. (2006). מודיעין - הלכה למעשה. משרד הביטחון - ההוצאה לאור, עמ' 57-68.
ג. Chalk, P., Rosenau, W. (2004). "Within Enemy the" Confronting Security Intelligence, the Police, and Counterterrorism in Four Democracies, Rand Corporation. pp. xi-xvi, 5.
http://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/monographs/2004/RAND_MG100.pdf
ד. George, R., Kline, R. (2005). Strategist Security National the and Intelligence Enduring Issues and Challenges, Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Chapter 1.
- <http://www.amazon.com/Intelligence-National-Security-Strategist-Challenges/dp/0742540391>

- ה. Pennington, D. (2010). *Operating Standard A :Operations Counterintelligence*. CreateSpace Independent Publishing Platform, pp. vi- vii. . <http://www.amazon.com/-Counterintelligence-Operations-Counter-terrorism-Counter-insurgency-Counter-espionage/dp/145055847X>
- ו. Shulsky, A., Schmitt, G. (2002). *Warfare Silent :Understanding of World the*. Potomac Books Inc. pp. 3-10. - <http://www.amazon.com/Silent-Warfare-Understanding-World-Intelligence/dp/1574883453>
4. מודיעין מסכל - התפתחות המודיעין המסכל בעולם ובישראל. חובה
- א. ברנע, א. (2015). "הילד הנשכח של עולם המודיעין", מבט מל"מ, גיליון מס' 71, ינואר. <http://www.intelligence.org.il/KotarPort.aspx?KotarType&eq;Viewer&KotarBookID&eq;%20101842488#http%3A%2F%2Fwww.malam.barebone.kotar.co.il%2FKotarApp%2FViewer.aspx%3FnBookID%3D%20101842488%26nPageNum%3D%2340.881.2.fitwidth>
- ב. הבר, א. ו. מלמן, י. (2002). המרגלים: פרשיות ריגול במדינת ישראל, ידיעות ספרים, עמ' 12-18.
- ג. מורה, ד. (2014). שומרי הסף, ידיעות ספרים, עמ' 9-16.
- ד. מלמן, י. ורביב, ד. (2013). מלחמת הצללים, המוסד וקהיליית המודיעין, ידיעות ספרים, עמ' 370-381.
- ה. Lowenthal, M. (2011). *Intelligence, Policy to Secrets From*. Press CQ, pp. 163-173.
- <http://www.amazon.com/Intelligence-From-Secrets-Policy-Edition/dp/1608716759>
- ו. Shulsky, A., Schmitt, G. (2002). *Warfare Silent :Understanding of World the*. Potomac Books Inc. pp. 126-127. - <http://www.amazon.com/Silent-Warfare-Understanding-World-Intelligence/dp/1574883453>
- ז. Treverton, G. (2009). *Terror of Age an for Intelligence*. University Cambridge, pp. 1-14. <http://www.amazon.com/Intelligence-Age-Terror-Gregory-Treverton/dp/1107615666>
- ח. Nobel, C. (2016). "9/11 After Itself Reinvented FBI the How". *Business Harvard School, Working Knowledge*, <http://hbswk.hbs.edu/item/how-the-fbi-reinvented>
5. היבטים משפטיים ואתיים של פעילות מודיעין מסכל- חוק השב"כ וחוקים דומים בעולם - הדומה והשונה. חובה
- א. בכר, א. (2013). "ייעוץ משפטי בארגון ביטחוני", מחקר מדיניות 110, המכון הישראלי לדמוקרטיה, דצמבר, עמ' 56-67.
- <https://www.idi.org.il/media/2937315/Legal%20Counsel.pdf>
- ב. דיסקין, י. (2008). "השב"כ על המשמר - אתגרים וחזון", במלאכת מחשבת: 60 שנות מודיעין ישראלי - מבט מבפנים, גלבע, ע. ולפיד, א. (עורכים), הוצאת ידיעות אחרונות, עמ' 22-23.
- ג. חוק שירות הביטחון הכללי התשס"ב 2002 (ראה באתר שב"כ). <http://www.shabak.il.gov.il>
- ד. מורה, ד. (2013). שומרי הסף, ידיעות ספרים, עמ' 45-53.
- ה. צימרמן, א. (1997), "הצעת חוק השב"כ - ניתוח משווה", נייר עמדה מס' 3, המכון הישראלי לדמוקרטיה, יולי. עמ' 15-28, 11-13. <http://www.idi.org.il/media/294693/>
- ו. קרמיצר, מ. (2005), "האם הכל כשר בהתמודדות עם הטרור?", המכון הישראלי לדמוקרטיה, נייר עמדה מס' 60, עמ' 37-45.

Law of Rule the with Consistent Dominance Intelligence". R, Godson (2011). "Principles", in Godson, R., & Shultz R., (2011), *Adapting America's Security Paradigm and Security Agenda*, National Strategy Information Center, chapter 7. - http://www.strategycenter.org/wp-content/uploads/2011/01/adapting_the_paradigm.pdf
6. סיכול ריגול – מהות הפעילות, המגבלות, היכולות והקשיים והערכת הנזק.

חובה

א. בן צור, ב. (2009). "המרגלים שבאו מהכפור- המודיעין המסכל", בספרם של גלבע, ע. ולפיד, א. (2009), מלאכת מחשבת 60 שנות מודיעין ישראלי, עמ' 180-187.
ב. וולף, מ. (2000). איש ללא פנים: אוטוביוגרפיה של גדול מרגלי הקומוניזם. אור יהודה: הד ארצי. עמ' 6-26.

ג. מלמן, י. והבר, א. (2002), המרגלים, הוצאת משכל, עמ' 324 – 308.
ד. Shulsky, A. & Schmitt, G. (2002). *Warfare Silent: Understanding the World of Intelligence*, Potomac Books Inc. pp.108-113.

- <http://www.amazon.com/Silent-Warfare-Understanding-World-Intelligence/dp/1574883453>

ה. Olson, J. (2008). "Counterintelligence of Commandants Ten The". *the for Center - Study of Intelligence*, Vol. 45 No. 5. Pp. 81-87. <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/kent-csi/vol45no5/pdf/v45i5a08p.pdf>

7. סיכול טרור – מהות הפעילות והתפתחות סיכול הטרור העולם עד 2001 ולאחר מכן, המצב בישראל במיוחד לאחר 1967.

חובה

א. בוחבוט, א. (2013). "הצצה נדירה אל שיטות הפעולה של שב"כ", וואלה, 25 יוני 2013, <http://news.walla.co.il/?w&eq;/2689/2653566>

ב. ברגמן, ר. (2002). והרשות נתונה, הוצאת ידיעות אחרונות, עמ' 205-219, 273-284.

ג. גנור, ב. (2009) "מודיעין מעולה בעצימות נמוכה", בספרם של גלבע, ע. ולפיד, א. (2009), מלאכת מחשבת 60 שנות מודיעין ישראלי, עמ' 122-129.

ד. גנור, ב. (2003). מבוך הלוחמה בטרור: כלים לקבלת החלטות. הרצליה: מפעלות המרכז הבינתחומי, עמ' 53-67.

ה. מורה, ד. (2013). שומרי הסף, ידיעות ספרים, עמ' 127-143, 177-184.

ו. רוזנצווייג, ע. (2014). "סיכולים ממוקדים בלחימה בעצימות גבוהה ונמוכה", משפט וביטחון לאומי סוגיות נבחרות, פנינה שרביט ברוך וענת קורץ, עמ' 25-44, מזכר 133, המכון למחקרי ביטחון לאומי, מרס. <http://www.inss.org.il/systemFiles/uploadImages/pdf.memo133989466909/pdf>

ז. רייכרד, א. (2013). "המיתוס של העימות האסימטרית", מערכות, מס' 448. עמ' 5-9.

<http://maarachot.idf.il/72177-he/Maarachot.aspx>

ט. שירות הביטחון הכללי "סקירת מאפייני הפיגועים הבולטים בעימות הנוכחי – ניתוח מאפייני הפיגועים בעשור האחרון (2010)"

www.shabak.gov.il/publications/decade/Pages/default.aspx

ח. תומפסון, ר. (1967). שלטון ומרדנות, לקחי מלאיה ווייטנאם, מערכות, תל אביב, 4-11.

ט. Stahl, A. & Owen, W. (2011). "Killing Targeted: State the of Strategy Modern A". *Michigan War Studies Review*, July.

<http://www.pdfbrowse.net/ebook/title/marine-corps-tr-manual.html>

8. סיכול טרור – מהות הפעילות והתפתחות סיכול הטרור העולם עד 2001 ולאחר מכן, המצב בישראל במיוחד לאחר 1967.

המשך- ראה סעיף 7 לעיל.

9. סיכול חתרנות מדינית- מהות הפעילות, יעדים, המגבלות והיכולות מול ערכים דמוקרטיים אחרים.
חובה

א. האגודה לזכויות האזרח, "להורות לשב"כ לא לפגוע בפעילות פוליטית לגיטימית", 21 במרס 2007.
<http://www.acri.org.il/he/1514>

ב. מדינה, ב. (2006). "ארבעים שנה להלכת ירדור: שלטון החוק, משפט הטבע וגבולות השיח
הלגיטימי במדינה יהודית ודמוקרטית", מחקרי משפט, כב'. עמ' 327-330.

ג. מורה, ד. (2013). שומרי הסף, ידיעות ספרים, עמ' 154-159.

ד. פרי, י. (1999). הבא להורגך, קשת הוצאה לאור, עמ' 159-162.

ה. רודניצקי, א. (2014). הערבים אזרחי ישראל בפתח המאה העשרים ואחת, INSS המכון למחקרי
ביטחון לאומי, מזכר 139, יולי, עמ' 72-80.

ו. שיף, ז., יערי, א. (1990). אינתיפאדה, הוצאת שוקן, עמ' 71-93.

א. R, Lambert, (2011), "extremism and subversion-counter, Police", Guardian The ,
Thursday 20 October. <http://www.theguardian.com/commentisfree/2011/oct/20/police-counter-subversion-extremism>

ב. Hosmer, S. & Tanham, G. (1986). Aggression Covert Countering, Monica Santa,
CA: RAND Corporation, 1986. Pp. v, vi.
<http://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/notes/2005/N2412.pdf>

ג. R, Spjut, J. (1979). "Subversion Defining". Society and Law of Journal British . (2) 6,
pp. 254-261.
http://www.jstor.org/stable/1409771?seq&eq;1#page_scan_tab_contents

Intifadas. Routledge, UK.

10. סינון הביטחון- מהות הפעילות, קשיים ומגבלות, הצורך מול הפגיעה בזכויות בסיסיות.
חובה

א. בג"ץ- עתירת שרגא דן נגד המשרד לביטחון פנים, 2005.
<http://www.psika.net/197349-8273.html>

ב. חוק השב"כ - הפרק הרלוונטי. (אתר השב"כ:
<http://www.shabak.gov.il/Pages/default.aspx>).

ג. "דוח מיוחד של מבקר המדינה- תהליכי קבלת החלטות שקדמו להחזרת אלחן טננבאום מלבנון", 3
יוני 2005. <http://www.mevaker.gov.il/contentTree/serve/il.gov.mevaker.old//:http%3Fcontentid%3D432%26bookid%3D432%26parentcid%3D432%26sw%3D1680%26hw%3D980>

ד. תחקיר "המקור", ערוץ 10, על פרשת טננבאום:
<http://news.nana10.co.il/Article/?ArticleID%3D1049536>

ה. תקנות שירות הביטחון הכללי (הודעה למעביד בדבר דרישות סיווג ביטחוני לעובדיו, הודעה לאדם
בדבר אי התאמה ביטחונית וועדת השגה על קביעת אי התאמה ביטחונית), תשס"ג-2003.
www.nevo.co.il/law_word/Law01/999_097.doc

11. המודיעין המסכל -הבקרה והביקורת הפנימית.
חובה

א. בדיקת תלונות נחקרים נגד שב"כ-
<http://www.hamoked.org.il/Document.aspx?dld%3DUpdates1248>

ב. גוטמן, י. (1995). טלטלה בשב"כ: היועץ המשפטי נגד הממשלה, מפרשת טוביאנסקי ועד פרשת
קו 300, הוצאת ידיעות אחרונות .

ג. דוח מבקר המדינה בנושא מערך החקירות בשב"כ, 2000,
<http://www.hamoked.org.il/files/2011/115000.pdf>

ד. צימרמן, א. (1997). "הצעת חוק השב"כ - ניתוח משווה", נייר עמדה מס' 3, המכון הישראלי
לדמוקרטיה, יולי. עמ' 36-43.

12. יחסי גומלין עם מקבלי ההחלטות ועם ארגונים אחרים.

חובה

א. אבן, ש. וגרנית, ע. (2009). קהילת המודיעין הישראלית – לאן? ניתוח, מגמות והמלצות. המכון

למחקרי ביטחון לאומי (INSS), מזכר 97. עמ' 84-89.

[http://www.inss.org.il/upload/\(FILE\)1237362207.pdf](http://www.inss.org.il/upload/(FILE)1237362207.pdf).

ב. גילון, כ. (2000). שב"כ בין הקרעים. תל-אביב: משכל.

ג. דרורי, ע. (2011). "כל ישראל מודיעין/ם זה לזה" אוניברסיטת תל אביב, בית ספר לממשל

ולמדיניות, <http://pdf.DroriBLINT/PDFs/images/government/il.ac.tau.socsci/>:

ד. לביא, א. (2008). "עבודת המודיעין בזירה הפלסטינית, הערכה ביקורתית", מבט מלמ, גיליון 52,

דצמבר. <http://KotarBo&Viewer;eq&KotarType?aspx.KotarPort/il.org.intelligence.www://http%3A%2F%2Fwww.malam.barebone.kotar.co.il%2FKot>

okID&eq;%2094803389#http%3A%2F%2Fwww.malam.barebone.kotar.co.il%2FKotarApp%2FViewer.aspx%3FnBookID%3D%2094803389%26nPageNum%3D%2330.24

3.3.fitwidth

13. הסביבה הפוליטית בה פועל המודיעין המסכל והפיקוח הפרלמנטרי והציבורי על ארגוני מודיעין

מסכל וסיכום הקורס.

חובה

א. דו"ח ועדת לנדוי: ועדת החקירה לענין שיטות החקירה של שירות הבטחון הכללי בנושא פעילות

חבלנית עוינת דין וחשבון, 1987, עמ' 78-82.

<http://www.hamoked.org.il/files/2012/115020.pdf>

ב. הלוי, א. (2009). "עליונים ועליונים יותר? המודיעין והקברניט", גלובע, ע. ולפיד, א. (2009),

מלאכת מחשבת, 60 שנות מודיעין ישראלי, ידיעות ספרים עמ' 220-225.

ג. ועדת המשנה לענייני מודיעין ושירותים חשאיים, אתר הכנסת,

http://www.knesset.gov.il/committees/heb/docs/defense_17_6.pdf

ד. "פיקוח פרלמנטרי על אירגוני המודיעין", פרלמנט, גיליון 41 המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2003.

ה. צימרמן, א. (1997). "הצעת חוק השב"כ – ניתוח משווה", נייר עמדה מס' 3, המכון הישראלי

לדמוקרטיה, יולי. עמ' 35-43. <http://294693/media/il.org.idi.www://http>

חומר לקריאה נוספת:

1. קבלת החלטות בנושאי ביטחון: תאוריה ופרקטיקה

א. באטס, ר. (1981). אנשי צבא ומדינאים במלחמה הקרה, משרד הביטחון הוצאה לאור, עמ' 14-26.

ב. ביוקאן, א. (1966). מלחמה בחברה המודרנית, ספרית פועלים, תל אביב, עמ' 99-110.

ג. דרור, י. (1987). "מודיעין מול אי ודאות- בסיס להימורי מדיניות", עופר, צ., וקובר, א. מודיעין

וביטחון לאומי, הוצאת מערכות משרד הביטחון, עמ' 133-144.

ד. הרכבי, י. (2007). מלחמה ואסטרטגיה, הוצאת מערכות משרד הביטחון, עמ' 541-537.

ה. מורה, ד. (2014). שומרי הסף, הוצאת ידיעות אחרונות, עמ' 150-169.

ו. עמידור, י. (2006). מודיעין הלכה למעשה, משרד הביטחון, עמ' 92-101.

ז. A, Shulsky & G, Scmitt (2002). *Warfare Silent: Understanding the World of*

Intelligence, Potomac Books Inc. pp. 133-140.

ח. C, Freilich (2006). "Processes: Israel in Making-Decision Security National",

Pathologies and Strengths, Middle East Journal, Vol. 60 No. 4, autumn.

2. מבוא למודיעין – הקדמה ללימודי המודיעין; מהות המודיעין, סקירת התפתחות המודיעין עד ימינו

כולל הדיסציפלינה של 'מעגל המודיעין'.

- א. בן ישראל, י. (1999), הפילוסופיה של המודיעין, הוצאת משרד הביטחון, עמ' 19--28.
- ב. עמידור, י. (2006). מודיעין - הלכה למעשה. משרד הביטחון - ההוצאה לאור, עמ' 136-145.
- ג. Handel, M. (1983), "Intelligence of Study The", Orbis 26 (Winter), pp. 817-821.
3. אבני דרך בהתפתחות המודיעין והדיסציפלינות האיסופיות והמחקריות השונות. כשלונות מודיעיניים בולטים ולקחייהם.
- א. אורון, י. (1987). "מחקר מודיעין", מודיעין וביטחון לאומי, בעריכת עופר, צ. וקובר, א. 1987, הוצאת מערכות, עמ' 287-306.
- ב. אלדר, ד. (2014). "מדיניות במשבר: הגבול בין הערכת מודיעין מועילה לנבואה מיותרת", מבט מלמ, גיליון 68, מרס.
- ג. הרצל, א. (1989). ביטחון ודמוקרטיה, ידיעות אחרונות (עמ' 161-168; 441-447).
- ד. Allison, G. (2014). "Threats Viral", Time, 14 December.
- ה. George, R. & Kline, R. (2005). Strategist Security National the and Intelligence. Enduring Issues and Challenges, Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Chapter 18.
- ו. Prunckun, H. & Goldman, J. (2012). Practice and Theory Counterintelligence. Rowman & Littlefield Publishers, pp. 1-50.
- ז. Shulsky, A. & Schmitt, G. (2002). Warfare Silent: The Understanding of World Intelligence, Potomac Books Inc. pp. 144-158, 41-57.
- ח. Milo-Yarhi, K. (2014). Adversary Your Knowing, Press University Princeton, pp. 23-29.
4. מודיעין מסכל - התפתחות המודיעין המסכל בעולם ובישראל.
- א. ברנע, א. (2010). "על המודיעין המסכל", מבט מל"מ, גיליון פברואר.
- ב. בכר, א. (2013). "ייעוץ משפטי בארגון ביטחוני", מחקר מדיניות 110, המכון הישראלי לדמוקרטיה, דצמבר. עמ' 52-56. <https://www.idi.org.il/media/2937315/Legal%20Counsel.pdf>.
- ג. ג'פרס-ג'ונס, ר. (2009). FBI: היסטוריה של הבולשת הפדרלית בארצות-הברית, תל אביב, הוצאת רסלינג. פרק 14.
- ד. הורן, א. (2002). מלחמה פראית לשלום, משרד הביטחון תל אביב.
- ה. ארגמן, ש. וסיבני, ג. (2014). "חשיפת המשק הישראלי לריגול סייבר עסקי", צבא ואסטרטגיה, כרך 6 גיליון 1, אפריל.
- ו. מלמן, י. ורביב, ד. (2013). מלחמת הצללים, המוסד וקהיליית המודיעין, ידיעות ספרים, עמ' 172-188.
- ז. Godson, R. (1981). Intelligence for Requirement the 1980's: Counterintelligence. Transaction Publishers.
- ח. Holt, P. (1995). Democracy of Dilemma A: Policy Public and Intelligence Secret. Counter Intelligence Congressional Quarterly Books, Chapter 6.
- ט. White, J. (2003). Homeland the Defending: Intelligence Domestic Law, Enforcement, and Security, Wadsworth Publishing, pp. 7-11.
- י. Rishikof, H. "Security National in Investigation of Bureau Federal the of Role The". in George, R., & Kline, D. (2004). Intelligence and the National Security Strategist: Enduring Issue and Challenges, Rowman & Littlefield Publishers, pp. 125-141.
- יא. Posen, B. (1993). "Conflict Ethnic the and Dilemma Security", Survival, Vol. 35, No. 1, pp. 27-47.
- יב. Andrew, C. (2010). MI5 of History Authorized The: Realm the of Defence The. Penguin.
- יג. Cleave Van, M. (2007). "Strategy National and Counterintelligence". National Security Executive Education. April.
- יד. Bamford, J. (2008). Factory Shadow The: The NSA Secret-Ultra from 9/11 to the

- Eavesdropping on America. NY, Doubleday.
- טו. W, Rosenau & P, Chalk. (2004). *"Within Enemy the" Confronting Security Intelligence, the Police, and Counterterrorism in Four Democracies*, Rand Corporation. pp. 7-13.
- http://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/monographs/2004/RAND_MG100.pdf
- טז. A, Barnea. (2017). *"Counterintelligence the of Stepson the :Discipline: an Israeli Perspective"*, Israel Affairs, Volume 23, Issue 4, Pages 715-726.
5. היבטים משפטיים ואתיים של פעילות מודיעין מסכל- חוק השב"כ וחוקים דומים בעולם - הדומה והשונה.
- א. גוטמן, י. (1995) טלטלה בשב"כ: היועץ המשפטי נגד הממשלה, מפרשת טוביאנסקי ועד פרשת קו 300, הוצאת ידיעות אחרונות, תל אביב.
- ב. רוטר, א. (2009). חוק שירות הביטחון הכללי- אנטומיה של חקיקה מהתהליכים הפנים- ארגוניים ועד לחוק הכנסת; ביטוי לשינוי התפיסה ביחסים שבין חוק לביטחון בישראל, חיפה: קתדרת חייקין לגאואסטרטגיה, אוניברסיטת חיפה, עמ' 9-19.
- ג. מורה, ד. (2013). שומרי הסף, ידיעות ספרים, עמ' 36-44.
- ד. רחום, א. (1990). פרשת השב"כ, הוצאת כרמל.
- ה. שליט, י. (2007). "חקירות שב"כ", מבט מל"מ (המרכז למורשת המודיעין), יוני.
- ו. שני, י., כהן, ע., מימרן, ט. (2014). "בית המשפט העליון בבריטניה בחן את השאלה אם המושג "טרור" כולל פעולות צבאיות שמבצעים ארגונים לא מדינתיים במסגרת סכסוך מזוין שאינו בינלאומי", טרור ודמוקרטיה, גיליון 17.
- ה. E, Pascovich. (2015). *"Not the law above: Bet Shin's (Agency Security Israel) democratization and legalization process"*, Journal of Intelligence History, Volume 14, Issue 1.
- ו. G, Barzilai. (1996). *Jewish A :Order Political and ,Conflicts Internal ,Wars*. Suny Series in Israeli Studies, pp. 171-184.
- ז. D, Sharfman and E, Kahana. (2012). *"Intelligence with Terrorism Combating the ,Normative Debate in Israel"*, International Journal of Intelligence and Counter Intelligence, 25:3, pp.546-570.
6. סיכול ריגול - מהות הפעילות, המגבלות, היכולות והקשיים והערכת הנזק.
- א. מלמן, י. והבר, א. (2002), המרגלים, הוצאת משכל, עמ' 67-83, 219-228.
- ב. רונן, ד. (1998), עקיצת הדבור, הוצאת הד ארצי.
- ג. מקנטייר, ב. (2015). מרגל בן חברים, הוצאת עם עובד, תל אביב, עמ' 15-29.
- ד. W, Wark. (1993). *"Espionage of Study The :Future ,Present ,Past"*, Intelligence in and National Security 8, no.3, July.
7. סיכול טרור - מהות הפעילות והתפתחות סיכול הטרור העולם עד 2001 ולאחר מכן, המצב בישראל במיוחד לאחר 1967.
- א. ברגמן, ר. (2002). והרשות נתונה, הוצאת ידיעות אחרונות, עמ' 273-284.
- ב. ברנע, א. (2013). "סיכול בלי תירוצים", הארץ, 10 ליולי.
- ג. גל אור נ. (1990). המחותר היהודית: הטרורזם שלנו, הוצאת הקיבוץ המאוחד.
- ד. הרכבי, י. (1987). "קשיים בלימוד עמים זרים", מודיעין וביטחון לאומי, בעריכת עופר, צ. וקובר, א. 1987, הוצאת מערכות, עמ' 265-276.
- ה. הררי, נ. (2009). "טרור מהו? מימי הביניים ועד למאה העשרים ואחת", זמנים, 108.
- ו. הררי, ש. (2009). "טוב שכן קרוב", בספרם של גלבוש, ע. ולפיד, א. (2009), מלאכת מחשבת 60 שנות מודיעין ישראלי, עמ' 110-115.
- ז. הרכבי, י. (1971). על הגרילה. תל-אביב, מערכות, עמ' 153-159.

- ח. יפה, א. (2006). "הסיכול הממוקד סיכוי וסיכון", נתיב, גיליון מס' 2.
- ט. יריב, א. (1987). "תפקיד המודיעין בלחימה בטרור", מודיעין וביטחון לאומי, בעריכת עופר, צ. וקובר, א. 1987, הוצאת מערכות, עמ' 535-546.
- י. מיכלסון, ב. (2013). "40 שנה לדוח קופל: בעקבות רצח הספורטאים", מבט מלמ, מס' 65, פברואר.
- יא. מסעב חסן יוסף. (2010). בן החמאס, הוצאת מודן, עמ' 61-33.
- יב. שקד ר. והררי, ש. (1995), השב"כ בעקבות קפוצ'י, הוצאת ידיעות אחרונות.
- יג. קריב, ד. (2015). יצחק: רצח רבין הסיפור שלא סופר, הוצאת ספר, עמ' 81-116.
- יד. ברנע, א. (2013). "סיכול בלי תירוצים", הארץ, 10 ליולי 2013.
- טו. הררי, י. (2009). "טרור מהו? מימי הביניים ועד למאה העשרים ואחת", זמנים, גיליון 108 סתיו.
- טז. פישמן, א. (2013). "ראיון עם יצחק אילן, לשעבר סגן ראש השב"כ", ידיעות אחרונות, 1 מרס 2013.
- יז. צימרמן, א. (1997). "הצעת חוק השב"כ - ניתוח משווה", נייר עמדה מס' 3, המכון הישראלי לדמוקרטיה, יולי. עמ' 21.
- יח. רונן, ד. (1990). שנת שב"כ, תל אביב, הוצאת משרד הנביטחון.
- יט. M, Cleave Van (2007). "Strategy National and Counterintelligence", National Defense University Press, Washington, D.C. pp. 1-10.
- כ. Kaplan, E., Mintz, A., Mishal, S., Samban and C. (2005). "to Happened What", Studies in Conflict, 28, 225-235.
- כא. Barnea, A. (2017). "Intelligence The- Minister Prime a of Assassination The", International Journal of Failure That Failed to Prevent the Murder of Yitzhak Rabin", Intelligence, Security and Public Affairs, 19:1, 23-43.
8. סיכול טרור - מהות הפעילות והתפתחות סיכול הטרור העולם עד 2001 ולאחר מכן, המצב בישראל במיוחד לאחר 1967.
- המשך - ראה סעיף 7 לעיל.
9. סיכול חתרנות מדינית- מהות הפעילות, יעדים, המגבלות והיכולות מול ערכים דמוקרטיים אחרים.
- א. אבינרי, ש. (2008). "ציות ודמוקרטיה", בספר של י. חזני וי. ויינשטיין אי ציות ודמוקרטיה, הוצאת שלם ירושלים עמ' 165-184.
- ב. אזואלי, מ. (2015). דיסקין: העיסוק בבקבוקים הוא לא הסתה, בניגוד להפגנה ההיא בכיכר ציון, <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4621509,00.html> בפברואר 1, YNET.
- ג. שפרינצק, א. (1995). בין מחאה חוץ פרלמנטרית לטרור: אלימות פוליטית בישראל, הוצאת מכון ירושלים לחקר ישראל.
- ד. סמוכה, ס. (2007). "חלק מהבעיה או חלק מהפתרון: ביטחון המדינה והמיעוט הערבי", במקראה דמוקרטיה וביטחון לאומי בישראל, כרך ב', נויברגר, בן עמי וגרוס- רופא, האוניברסיטה הפתוחה, רעננה, עמ' 453-472.
- ה. S, Catignani (2008). "the and Insurgency-Counter Israeli", Intifadas. Routledge, UK.
10. סינון הביטחון- מהות הפעילות, קשיים ומגבלות, הצורך מול הפגיעה בזכויות בסיסיות.
11. המודיעין המסכל -הבקרה והביקורת הפנימית.
- סגל, ז. (2009). "בין ביטחון המדינה לזכות הציבור לדעת", מתוך פ. יחזקאלי (עורך), ביטחון ותקשורת, תל-אביב: משרד הביטחון- ההוצאה לאור, עמ' 7-14.
12. יחסי גומלין עם מקבלי ההחלטות ועם ארגונים אחרים.
- א. מורה, ד. (2013). שומרי הסף, ידיעות ספרים, עמ' 36-56.

ב. עמידרור, י. (2006). מודיעין - הלכה למעשה. משרד הביטחון - ההוצאה לאור, עמ' 92-101.
ג. שגיא, א. (1998). אורות בערפל, הוצאת ידיעות אחרונות, עמ' 137-141 (המודיעין והקברניט).
13. הסביבה הפוליטית בה פועל המודיעין המסכל והפיקוח הפרלמנטרי והציבורי על ארגוני מודיעין מסכל וסיכום הקורס.

א. בנזימן, ע. (2014). "ראו הוזהרתם", העין השביעית, ינואר.
<http://www.the7eye.org.il/95095>
ב. אורן, א. (2014). "שב"כ מסוכן", הארץ, 26 ינואר,
<http://www.haaretz.co.il/opinions/premium-1.2226150>

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 10 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

המבחן המסכם יהיה עבודת בית. כך גם הבוחן שיהיה במחצית הקורס.